

DNES SE TO SPLNILO (Krnov, 4.1.2026)

I.čtení: evangelium podle Lukáše 4, 14-37

II.čtení: evangelium podle Jana 5, 1-13

Pokolikáté už slavíte nový rok?

Nevím, jestli mám počítat roky nejútlejšího dětství, kdy človíček nerozeznává rok od roku a je mu úplně jedno, jestli je prosinec nebo leden. Tak od dvou ho začnou zajímat nejdřív hlavně Vánoce, víc než nějaká abstraktní změna letopočtu; ale když už se naučí počítat, zjistí, že se něco oslavuje, a jak roky přibývají, začne si víc vážit každého nového dne, natožpak roku.

My nevíme přesně, kolikrát slavil nový rok onen nemocný od rybníka Bethesda, ale víme, že třicet osm let z toho ležel jako Lazar. Evangelista neuvádí, jakého druhu byla jeho nemoc, ale zjevně jej velmi výrazně oslabovala – protože i když trávil čas u zázračného jezírka, nedokázal se prosadit v široké konkurenci různě postižených. Všichni společně čekali, až se voda rozvíří, a snažili se naskákat do tůně – protože ti, kdo to stihli dost rychle, byli uzdraveni ze svých nemocí.

Ani tady nám evangelista nenechal žádná vědecká vodítka k odhalení způsobu uzdravení – uvádí zde jen to, že anděl sestupoval do vody a zamíchal s ní (kraličtí říkají kormoutil vodu). Netušíme, jestli přihlížející viděli onoho anděla nebo jen vodní vír, jak silný byl ten efekt a jak často se objevoval – dovídáme se jen, že jev uzdravoval jakoukoli nemoc (nebylo to jako naše lázně, kde voda má svůj účinek více méně stálý, ale často specializovaný – někde pomáhá hlasivkám, jinde nervům nebo pohybovému ústrojí). Každou nemoc – to byla veliká naděje pro nemocné (i když zase z textu není jasné, jestli šlo o uzdravení okamžité nebo postupné).

Zároveň ovšem byl účinek byl výrazně krátkodobý – čteme, že byl uzdraven první, kdo se do vody dostal (anebo hrstka, která to stihla v nejrychlejší době – text v tomto není úplně jednoznačný) – takže ta naděje byla drasticky omezená jen na ty nejčilejší nebo na ty, kdo měli oddané přátele, kteří je do vody hodili. A pro ty ostatní (ty nejhůře postižené!) muselo být přihlížení tomu mumraji okolo rybníka nesmírně depresivní – když věděli, že je tady prostředek k jejich uzdravení, ale zároveň, že na něj nikdy nemůžou dosáhnout.

V takovéhle situaci se tady objeví jakýsi galilejský poutník s úplně absurdní otázkou: „Chceš být uzdraven?“

Copak to nebylo jasné? Copak by tam polehával u zázračné tůně, kdyby nedoufal, že se jednou dostane na řadu i on? Proč se ho ten venkovan ptá na tak jasnou věc?

A zase – evangelium nám na tuto otázku neodpoví. Stejně jako nevysvětlí, proč si Ježíš vybral k uzdravení právě tohoto jednoho z mnoha nemocných (i když je pravda, že skutečnost, že se evangelista soustředil na jednoho uzdraveného, vůbec nevylučuje možnost, že jich bylo uzdraveno víc).

Každopádně ovšem z příběhu můžeme vyčíst naději. Ježíš toho člověka uzdravil. Uzdravil ho tak, že po desetiletích slabosti najednou mohl pobíhat po městě s lehátkem na hřbetě.

Ten člověk neočekával uzdravení od Ježíše. Možná Ježíše ani neznal. Neprosil Ho o pomoc. Není to jako slepý Bartimeus, který na Ježíše volal přes celý zástup lidí. Není to ani jako známý příběh o ochrnutém, kvůli kterému čtyři probourali střechu domu, aby jej dostali k Ježíšovi. Tento člověk není vůbec aktivní. Upíná se zcela k léčivému prameni a ani ho nenapadne, že by uzdravení mohlo přijít odjinud. Od Ježíše nečekal nic, jen si před ním postesknul, že je sám, bez pomoci a podpory.

Ježíš sám jej oslovil. Ježíš sám si jej vybral. Uzdravil jej, aniž by použil osvědčenou léčebnou metodu. Nemusel čekat na anděla kormoutitele, prokazuje svou moc i tady v hlavním městě Izraelského národa, v sídle vůdců světských i náboženských. Přichází s mocí Boží a vysvobozuje člověka, který už si ani nedokázal představit, že by mohl být zachráněn.

Myslím, že si vůbec nedokážeme představit radost onoho uzdraveného. Ale určitě pochopíme, že si najednou užívá nově nabyté energie – nezamíří nejkratší cestou domů, ale obchází po městě

s postelí na zádech. Bez ohledu na sváteční zákazy. Asi mu přenášení lůžka v tu chvíli vůbec nepřipadalo jako nějaká práce.

Jenže vůdcové lidu se s ním neradují. Naopak se starají, aby jeho nadšení patřičně uhasili: Co tady máš co lítat s matrací? Takové věci se nesmí v sobotu dělat.

V tuto chvíli ještě Ježíše v Jeruzalémě neznají, ještě se diví, kdo může takové věci provádět v sobotu. O čtyři kapitoly dál, v příběhu uzdraveného slepce, už jsou ostřejší: Je to hříšník, když uzdravuje zrovna v sobotu.

Víra bez milosrdenství. Víra bez soucitu. Víra bez pochopení hloubky Boží lásky a Kristova díla. Jen slepé dodržování nařízení. Nechápou, že osvobození člověka od dlouhodobé nemoci je nejlepší možnou oslavou Božího dne, jaká mohla být.

A že tady – stejně jako v mnoha dalších případech Pán naplnil předpovědi proroků – třeba tu, kterou citoval z Izajáše při kázání v Nazaretské synagoze, jak nám je zaznamenal pro změnu evangelista Lukáš: „Dnes se naplnilo toto slovo“

Tam, kde se lidé setkávají se svým Pánem, tam, kde jsou uzdravována těla a duše, tam, kde jsou lidé zbavováni svých trápení, tam, kde se lidem ulehčí jejich úděl – tam všude přichází Boží Království, tam se zjevuje Mesiáš, tam je oslavováno Boží Jméno!

Jestli jste poslouchali pozorně naše první čtení, možná jste si všimli, že bylo zarámováno skoro stejnou výpovědí. Na začátku se Ježíšova pověst rozšiřovala po celém okolí (na pobřeží Genezaretského jezera). Na konci slyšíme skoro totéž – tedy, že zvěst o Něm se došla do všech míst v okolí.

A mezitím dvě různé návštěvy synagóg v kraji: nazaretská, s mocným kázáním, které ovšem vzbudilo nejen nadšení, ale taky smrtonosnou nenávist, a kafarnaumská, bez velkých slov, ale s uzdravující mocí, burcující lidi k oslavě Hospodina.

My samozřejmě víme, že Ježíš po celý svůj život naplňoval to své „programové prohlášení“ z nazaretského kázání, že tím mnoho lidí inspiroval k víře v Něj, ale zároveň taky pobouřil mnoho významných lidí natolik, že byli ochotní se Ho zbavit i za cenu vymyšlených obvinění a falešných svědectví. A víme, že toto naplňování zaslíbení Ho nakonec přivedlo až k utrpení na kříži a potupné smrti.

Ale právě tato smrt, která vypadala v první chvíli jako totální porážka Dobra ve světě, se stala definitivním naplněním Izajášova (a mnoha dalších) proroctví. Vysvobození vězňů, prohlédnutí slepých, evangelium pro chudé se Ježíšovou smrtí a vzkříšením rozšířilo daleko za hranice Galileje nebo Judska. To zaslíbení platí i pro nás dnes. Ježíš přichází na pomoc chudým, nemocným i vězněným. A nikdo Mu v tom nemůže zabránit.

I my jsme zváni k tomu, abychom Mu věřili, abychom žili Jeho Království, abychom v Jeho následování taky pomáhali rozrážet okovy svévole, modlili se za nemocné a přinášeli radostnou zprávu chudým.

Pane Ježíši,

Děkujeme Ti za naplnění Božích slibů, které přišlo ve Tvé osobě.

Děkujeme Ti za zodpovězené modlitby a za záchranu, kterou přinášíš každému, kdo na Tebe spolehne.

Prosíme Tě, Pane, abychom mohli vidět Tvou spásu všude kolem,

Prosíme Tě, aby se Tvá moc projevovala v našich životech, v našem společenství i ve společnosti. Aby Láska a Soucit vítězily nad slepým a povrchním dodržováním předpisů.

Tak ať je mezi námi a na nás oslaveno Tvé Jméno!

AMEN!